

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru „k návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 521/2008 o založení společného podniku pro palivové články a vodík“

KOM(2011) 224 v konečném znění – 2011/0091 (NLE)

(2011/C 318/23)

Hlavní zpravodaj: **pan Mihai MANOLIU**

Dne 16. května 2011 se Rada, v souladu s článkem 304 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 521/2008 o založení společného podniku pro palivové články a vodík

KOM(2011) 224 v konečném znění – 2011/0091 (NLE).

Dne 3. května 2011 pověřilo předsednictvo Evropského hospodářského a sociálního výboru specializovanou sekci Jednotný trh, výroba a spotřeba přípravou podkladů na toto téma.

Vzhledem k naléhavé povaze práce Evropský hospodářský a sociální výbor jmenoval pana MANOLIU hlavním zpravodajem na 473. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 13. a 14. července 2011 (jednání dne 13. července), a přijal následující stanovisko 131 hlasy pro, 1 hlas byl proti a 2 členové se zdrželi hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 Výbor schvaluje rozhodnutí o návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 521/2008 o založení společného podniku pro palivové články a vodík. Je toho názoru, že obnova investic do oblasti výzkumu a vývoje, v níž musí vyústit navržené změny, umožní zvýšit míru předvídatelnosti nezbytnou pro příjemce těchto investic díky nově zavedené možnosti upřesnit minimální objem financování pro danou výzvu k předkládání návrhů.

1.2 EHSV se vyslovuje ve prospěch projednávaného návrhu a zdůrazňuje význam, jaký je přikládán navrhované strategii v oblasti investic a koordinování výzkumu při posilování evropského výzkumného prostoru.

1.3 Výbor připomíná ⁽¹⁾, že považuje za nezbytné:

1.3.1 zjednodušit postupy, aby byly zmírněny negativní účinky vyvolané administrativní komplexností programů výzkumu a vývoje;

1.3.2 sestavit vyčerpávající informační program, který přispěje k větší mobilizaci nezbytných finančních prostředků, jež by pocházely nejen z průmyslu, ale též od ostatních stran přidružených k těmto činnostem;

1.3.3 spravedlivě použít dohodu o financování mezi Komisí a společným podnikem FCH, za stejných podmínek pro průmyslové i výzkumné uskupení;

1.3.4 zajistit, aby oproti rozpočtu původně přijatému za tímto účelem nařízením Rady nevznikly žádné další rozpočtové dopady, přičemž navržené změny by měly zlepšit možnosti, jak v konečném důsledku vyčerpat vyhrazený rozpočet;

1.3.5 vypracovat programy odborné přípravy, které by umožnily, aby kvalifikace zaměstnanců odpovídala pracovním místům vytvořeným touto společnou technickou iniciativou (STI);

1.4 vypracovat jasnou strategii a připravit plán kroků do roku 2020.

2. Souvislosti a obecné informace

2.1 Technologie palivových článků a vodíku (FCH) jsou slibné dlouhodobé energetické alternativy. Lze je používat ve všech odvětvích hospodářství a skýtají širokou škálu přínosů pro energetickou bezpečnost, dopravu, životní prostředí a účinné využívání zdrojů.

2.2 Společný podnik pro palivové články a vodík

2.2.1 má za cíl dostat Evropu na přední světovou pozici v oblasti technologií palivových článků a vodíku a dovolit obchodním tržním silám, aby se staly motorem tvorby podstatných veřejných přínosů;

2.2.2 koordinovaným způsobem podporuje výzkum, technologický rozvoj a demonstrace v členských státech s cílem překonat selhání trhu a obrátit pozornost na vývoj tržních aplikací; společný podnik FCH funguje déle než dva roky

⁽¹⁾ Úř. věst. C 204, 9.8.2008, s. 19.

a během této doby byl završen plný provozní cyklus se zveřejňováním výzev k předkládání návrhů, posouzením návrhů, sjednáváním financování a uzavíráním dohod o grantech⁽²⁾;

2.2.3 podporuje provádění priorit společné technologické iniciativy v oblasti výzkumu, technologického rozvoje a demonstrace pro palivové články a vodík, zejména udělováním grantů na základě konkurenčních výzev k předkládání návrhů (celková výše příspěvku EU dosahuje 470 milionů eur);

2.2.4 snaží se stimulovat zvýšení veřejných a soukromých investic do výzkumu v oblasti technologií palivových článků a vodíku;

2.3 Hlavními úkoly společného podniku FCH jsou:

2.3.1 umožnit vznik a efektivní řízení společné technologické iniciativy;

2.3.2 zabezpečit kritické množství výzkumných činností;

2.3.3 stimulovat nové průmyslové investice na vnitrostátní a regionální úrovni;

2.3.4 podnítit inovaci a vznik nových hodnotových řetězců zahrnujících malé a střední podniky;

2.3.5 usnadnit interakci mezi podniky, vysokými školami a středisky pro základní i aplikovaný výzkum;

2.3.6 podporovat účast malých a středních podniků v souladu s cíli 7. rámcového programu;

2.3.7 podporovat účast institucí všech členských států a přidružených zemí;

2.3.8 provádět výzkumnou činnost zaměřenou na přípravu nových předpisů a norem a zároveň zaručit bezpečné fungování a nebránit inovacím;

2.3.9 věnovat se komunikaci a šíření informací, jež budou věrohodné a posílí informovanost veřejnosti;

2.3.10 zahájit evropské financování a mobilizovat zdroje soukromého sektoru;

2.3.11 zabezpečit kvalitní finanční řízení zdrojů;

2.3.12 zaručit jistou úroveň transparentnosti a spravedlivou obchodní soutěž všech uchazečů, zejména malých a středních podniků.

2.4 Společný podnik pro palivové články a vodík přispívá k provádění sedmého rámcového programu, a zejména následujících témat, jež spadají do zvláštního programu s názvem Spolupráce: energetika; nanovědy, nanotechnologie, materiály a nové výrobní technologie; doprava (včetně letectví).

⁽²⁾ Existují čtyři další společné podniky: CLEAN SKY, IMI, ARTEMIS a ENIAC.

3. Návrh Komise

3.1 Sedmým rámcovým programem (FP7⁽³⁾) byly na základě článku 187 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) zavedeny společné technologické iniciativy jako způsob vytváření partnerství veřejného a soukromého sektoru ve výzkumu na evropské úrovni.

3.2 EHSV⁽⁴⁾ zdůrazňuje, že společné technologické iniciativy jsou výrazem pevného odhodlání EU koordinovat výzkumné aktivity a tak posilovat evropský výzkumný prostor a dosahovat evropských cílů v oblasti konkurenceschopnosti.

3.3 Požadavek na účast průmyslu spočíval od začátku v tom, že průmysl by měl poskytovat finanční příspěvek ve výši 50 % provozních nákladů a že by věcný příspěvek průmyslu na operační náklady měl být alespoň ve stejné výši jako finanční příspěvek Komise.

3.4 EHSV s politováním konstatuje, že výsledkem prvních dvou výzev společného podniku FCH k podávání návrhů je, že maximální úroveň financování je třeba systematicky u všech účastníků snížit: u velkých podniků z 50 % na 33 % příspěvku společného podniku FCH a u malých a středních podniků a výzkumných organizací ze 75 % na 50 %.

3.5 Tyto úrovně financování jsou výrazně nižší než v FP7 a nižší než ve výzkumných a vývojových programech pro palivové články a vodík mimo Evropu.

3.6 Nízká míra financování a finanční a hospodářská krize vedou k tomu, že stávající úroveň účasti na akcích společného podniku FCH nenaplnuje původní očekávání.

3.7 Pokud budeme pokračovat stejným způsobem, lze očekávat všeobecný nezájem, který může přetrvávat, a to jak ze strany průmyslu, tak výzkumné komunity.

3.8 Stávající nařízení nebere v úvahu, že v řadě případů jsou vedle toho stimulovány a očekávány příspěvky k projektům z národních a regionálních zdrojů.

3.9 Nové znění uvádí, že při výpočtu příspěvku ve stejné výši jako financování EU se může zohlednit nejen vlastní příspěvek průmyslu, ale také příspěvek od jiných právních subjektů účastnících se činností.

3.10 Aby se zvýšila nezbytná předvídatelnost pro příjemce, zavádí se možnost stanovit u výzvy k podávání návrhů minimální úroveň financování.

4. Konkrétní připomínky

4.1 Společný podnik FCH byl založen v roce 2008 jako první ukázkou nástroje partnerství veřejného a soukromého sektoru v rámci plánu SET, technologického pilíře evropské energetické politiky a politiky v oblasti klimatu. Cílem podniku

⁽³⁾ Úř. věst. L 412, 30.12.2006.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 204, 9.8.2008, s. 19.

je urychlit vývoj technologií palivových článků a vodíku v rámci energetické politiky pro dekádu 2010–2020. Smyslem 36 oblastí vymezených pro výzvy k předkládání návrhů je usnadnit vývoj inovativních obchodních využití v rámci pěti oblastí použití:

- 4.1.1 infrastruktury v oblasti dopravy a zásobování;
- 4.1.2 výroba a distribuce vodíku;
- 4.1.3 místní výroba elektrické energie;
- 4.1.4 přenosný materiál;
- 4.1.5 nejrůznější průřezová využití.

4.2 Obecným cílem působení společného podniku pro pět následujících let je zrychlit vývoj v oblasti palivových článků a vodíku, aby tyto technologie dospěly do obchodovatelné fáze v rámci nových specifických zakázek (přenosný materiál, přenosné generátory, domácí využití kombinace elektrického a tepelného pohonu, využití v oblasti dopravy).

4.3 Společný podnik FCH a společná technologická iniciativa usilují o definování a použití vztahu výzkumu a vývoje, který je orientován na výsledky, a o rozsáhlé šíření výsledků těchto dvou

technologií. Aktivity se zakládají na strategických dokumentech definovaných programy, jež provádí průmysl v rámci evropské technologické platformy Vodík a palivové články, zejména jejího plánu provádění.

4.4 Evropské uskupení pro společný podnik FCH nazvané „*New Energy World Industrial Grouping Fuel Cell and Hydrogen for Sustainability (NEW-IG) (5)*“ je neziskovou organizací, která se řídí belgickým právem a která je otevřena evropským podnikům, jež provádějí výzkum a vývoj v oblasti palivových článků a vodíku. Toto uskupení je určeno zemím EHP a kandidátským zemím; disponuje ročním rozpočtem ve výši zhruba jedné miliardy eur, která může být investována až do roku 2013.

4.5 Uskupení jasně potvrzuje své odhodlání přijít s modulární technologií, jež dokáže být ekonomicky výhodná a zároveň respektovat životní prostředí, a to v několika odvětvích působení: v dopravě, při výrobě energie, v oblasti průmyslových zařízení i při použití v domácnosti.

4.6 Tyto ambiciózní vyhlídky se řadí mezi evropské cíle, jež usilují o nízkouhlíkové hospodářství, vyšší úroveň bezpečnosti energetického zásobování, snížení závislosti na ropě, příspěvek do oblasti zelených technologií, o realizaci udržitelné evropské konkurenceschopnosti a vytvoření pracovních míst.

V Bruselu dne 13. července 2011.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Staffan NILSSON

---

(5) *European Industry Grouping for a Fuel Cell and Hydrogen Joint Undertaking* (Společný podnik Evropské průmyslové uskupení pro palivové články a vodík).